

Posudek diplomové práce Anety Hrbkové: „Proměny etického ideálu člověka mezi středověkem a renesancí“

Diplomová práce Anety Hrbkové: „Proměny etického ideálu člověka mezi středověkem a renesancí“ je typickou interdisciplinární prací, zúročující autorčiny znalosti z etiky, historie a české i světové literatury. Diplomantka se v ní úspěšně pokouší mapovat proměny etického ideálu v jedné z nejvýznamnějších přelomových dob vývoje Evropy, tj. přechodu mezi pozdním středověkem a nastupující renesancí. Rozmanitost pramenů, které se pro dané téma nabízejí, zvládá dobře zakotveným formálním systémem, opřeným jak o kritérium tématické, tak rozlišeným podle místa vzniku daného díla, tedy o práce světových renesančních autorů i o díla patřící svým vznikem do českého kulturního prostoru.

Úvod práce je věnován vymezení základních pojmů. Autorka v něm prokázala svou schopnost vystihnout téma své práce a vysvětlit postupy, kterých bude používat. Na úvod organicky navazuje první kapitola, která je na rozdíl od samotného metodologického Úvodu pokusem o zmapování tématu práce jako věcně-problémového. Již sám název této části ukazuje, že autorka vnímá posun v etickém ideálu člověka jako posun v celém okruhu myšlení o světě a místě lidského individua v něm. Opírá se přitom o nejvýznamnější autory zabývající se středověkým člověkem a člověkem v renesanci jak světové, tak české, ale tato kapitola nepředstavuje konečná řešení. Je jen nástinem problematiky, jež bude dále rozvíjena v následujících kapitolách. V nich se diplomantka snaží na základě rozboru dobových literárních pramenů vystihnout vlastní poznatky o proměnách, jímž renesanční myšlení prošlo.

Těžiště práce spočívá na druhé, třetí a čtvrté kapitole. První z nich je věnována morálně-filosofickým dílům, druhá spisům politickým a poslední pracím s cestopisnou tematikou. Výběr je založen na autorčině přesvědčení, že právě tyto tři oblasti svědčí nejlépe o změnách, jimiž lidské dobové myšlení prošlo. Rozbor konkrétních spisů věnovaných etickým hodnotám a ctnostem člověka ukazuje, o co je práce s pramenným materiálem pestřejší a myšlenkově zajímavější, než strohý úvod, který čerpá ze sekundární literatury. Ve výkladu myšlenek jednotlivých renesančních filosofů, básníků a cestovatelů diplomantka předvádí schopnost hermeneutické interpretace textu, stejně jako dobrou orientaci v dějinách antického myšlení, na něž se renesanční autoři často odvolávají. Významná je i její schopnost rozpoznat shody a rozdíly mezi světovým a českým kulturním prostředím, které se v jednotlivých dílech odrážejí.

Celkové hodnocení: Svou prací autorka prokázala, že je schopná napsat kvalitní odborný text, opřený o práci s prameny i sekundární literaturou. Formulace jsou srozumitelné, argumentace přesvědčivé. Proto práci navrhuji k obhajobě a doporučuji klasifikovat ji stupněm velmi dobře, v případě přesvědčivé obhajoby výborně.

Otázky pro rozpravu při obhajobě:

1. V čem vidíte roli krásné literatury při výuce společenských věd, zejména etiky?
2. Vysledovala jste nějaké podstatné rozdíly v etickém ideálu jak je postizen v české a světové literatuře?

Praha 2.1.2008

Dr.Miloslava Blažková, CSc.